

บทคัดย่อ

โครงการ ศึกษาวิธีการพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้วยกระบวนการวิจัยของโรงเรียนบ้านโคกประตู ตำบลฉลุง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลวิธีการ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการบูรณาการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย และเพื่อพัฒนารูปแบบวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยของโรงเรียนบ้านโคกประตู ตำบลฉลุง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

วิธีการจัดการศึกษา มีการศึกษาเอกสารและผลงานการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย, ศึกษาดูงาน, จัดประชุมวางแผน เพื่อติดตามสรุปผลการดำเนินงาน, ทดลองจัดการเรียนรู้, จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำเสนอผลงาน

กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และนำไปสู่การพัฒนาตน และ มุ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ของโรงเรียนบ้านโคกประตู คือ ต้องหยิบเรื่องราวในท้องถิ่นมาจัดการศึกษา เพราะต้องการให้เรียนรู้ในเรื่องที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี การอยู่ร่วมกัน อาชีพ ซึ่งจะพื้นฐานในเชื่อมโยงเรื่องราวที่เกิดขึ้น ในชุมชนได้ รู้ รากเหง้าของตนเอง เห็นคุณค่าของชุมชน เมื่อไหร่ก็ตามที่คนหนึ่งคนสามารถเห็นรากเหง้าตัวเอง เห็นคุณค่าในสิ่งที่ใกล้ตัวแล้ว จะไม่ลืม จะอยู่ที่ไหนก็จะไม่ลืมท้องถิ่นตัวเอง วันหนึ่งจะต้องกลับมาพัฒนาบ้านเอง , เน้นเนื้อหาสาระที่จัดกระบวนการเรียนการสอนต้องยึดตามหลักสูตรของโรงเรียน เป็นเกณฑ์ และต้องเชื่อมโยงกับเรื่องราวของท้องถิ่นและเรื่องราวภายนอกให้สอดคล้องกันทั้งนอกห้องเรียนและในห้องเรียน, เน้นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ “ห้ามสอน” โดยที่ครูต้องเป็นนักจัดกระบวนการ เช่น กระตุ้นให้เกิดการตั้งคำถาม ขวนคิด ขวนคุ้ย ชี้แนะบางแต่อย่าชี้แนะ และต้องเป็นนักอำนวยความสะดวกให้กับเด็กในการเรียนรู้ เด็กต้องหาความรู้ด้วยตัวเองและสนุกกับการเรียนรู้ ซึ่งจะให้เด็กเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนด ประเด็นที่ตัวเองสนใจ อยากศึกษา ในเรื่องที่ใกล้ตัวหรือเรื่องในชุมชน แล้วจะต้องค้นหาความรู้ด้วยตนเอง รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนองาน นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์, ต้องมีการกำหนด ข้อมูลชั่วโมงเรียนในกระบวนการเหล่านี้ให้ชัดเจน โดยกำหนดให้ต้องมีย่าน้อย 4 ชั่วโมง/ 1 สัปดาห์ หรือมากกว่านั้น, สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดก็คือผู้บริหารจำต้องมีส่วนร่วมในการคิด ทำ ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งจบสิ้น กระบวนการทำงาน

จึง ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกประตูภายใต้กรอบงานวิจัย เพื่อท้องถิ่น อาจจะไม่ใช่วิธีที่ดีเลิศ แต่ก็ยังเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษา ที่สามารถพัฒนาคนได้ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติข้อความหนึ่งที่ว่า “ให้สถานศึกษาจัดทำสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม โดยมุ่งเน้นการฝึกทักษะ

กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประประยุคต์ความรู้มาใช้ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่”